

Storlegda Seterlag
v/Mads Undseth
Gamle Kongevei 4126
2484 RENDALEN

OED
Den Norske Regjering

NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT – HØRINGSUTTALELSE TIL OMRÅDE 56 NORDRE HEDMARK RENDALEN KOMMUNE

Hvem vi er:

Storlegda Seterlag i Rendalen er en interessesammenslutning av grunneiere og setereiere. Storlegda Seterlag er organisert som et SA og representerer 16 grunneiere som eier 74 km² utmark *innenfor det foreslåtte konsesjonsområde for vindkraft*. Storlegda Seterlag som ble stiftet i 1934, er satt til å administrere og forvalte området til det beste for seterlagets medlemmer. Seterlagets styringsdokumenter er vedtektene og vår forvaltningsplan for området. Seterlaget ledes av et styre og lagets øverste organ er årsmøtet.

Seterlagets grenser går mot Tynset og Tolga i nord og Engerdal i øst. Storlegda er en del av det som kalles Nordre Sølendalen og har det mektige Sølenmassivet i sør og med Gråhøgda, Elgpiggen, Gloføken og Sålekinna i vest, nord og øst.

Situasjonskart

Historikk

Storlegda Seterlag ble i sin tid stiftet for å ivareta medlemmenes interesser. Lagets viktigste oppgave var til å begynne med å regulere beitetrykk ut fra belegg, beitegrunnlag og årlige svingninger i ressursgrunnlaget. Deretter var det å styre lagets økonomi og derigjennom bidra til infrastrukturbygging. I tillegg var administrering av jakt og fiske også sentralt.

Det har i alle tider vært et overordna mål for grunneierne å ta vare på områdets særegenhet, i forhold til beliggenhet, uberørte nybebygde områder, fangstsystemer fra tidlig middelalder, husværer og øvrige bebyggelser, sett i et historisk perspektiv. Eks. Seterlagets vedtekter inneholdt i mange år bestemmelser/pålegg om bruk av økonomisk utbytte til vedlikehold og ivaretagelse av husene i området. Setervollen fremstår i dag som tilnærmet «original» fra sent 1700 tallet. Det samme gjelder for hele Spekedalen/Sølendalen.

Dagens bruk og fremtiden

Nåtidens bruk av området er under endring. Dette skyldes i all hovedsak to forhold; Samfunnets raske skiftninger i en tid hvor naturens egne ressurser sin langsomme fornying ikke passer inn. Og, den nye rovdyrforvaltningen. Begge disse faktorene gjør det tilnærmet umulig å nyttegjøre seg utmarksbeite.

Fremtiden vil avhenge av hvilke rammer vi kan forvalte disse områdene innenfor. Det er lite trolig at kjøtt- og melkeproduksjon vil bli en del av dette. Tilsvarende vil det også være for tradisjonell skogsdrift. Det som peker seg ut er naturbasert reiseliv i et vidt

begrep, der jakt og fiske, aktivitets- og opplevelsesferier, overnatting og guiding er noen aktuelle satsningsområder.

Seterlaget er en stor rettighetshaver i Rendal Renselskap SA. Rendalsrenen er 2000 ren i vinterflokk, og forvaltes som eiendomsdyr med eget styre etter konsesjon fra LMD. Rendalsrenen beiter i hele seterlagets område såvel i fjellet som i fjellskogen. Området er forøvrig en del av Rendalsrenens kalvingsområde.

Rendalsrenen, sammen med rypejakt og fiske (både fritids- og næringsfiske), vil i fremtiden utgjøre fundamentet for ny utmarksnæring i disse områdene. Det å øke verdiskapning gjennom å foredle produktene, alt fra primærproduktet, vilt- og fiskekjøttet, til sekundærproduktene overnatting, guiding, ferdige ”jakt- og fiskepakker” osv., er vektlagt i departementets egne planer for å skape alternativ næringsutvikling av utmarksressursene. (Jf. *høringsuttalelsen fra Rendalen kommune*). En vindkraftpark vil umuliggjøre dette i vid omkrets. Området lar seg ikke reversere på tilsvarende måte som skogbevokste arealer.

Overordnede forhold på lokalt nivå

Rendalen kommunes planprogram fra *Kommuneplan, via arealdelen og samfunnsdelen av denne, og kulturminneplan herunder «Veidemannskulturen»*, vektlegger alle hvor viktig det er å bevare dette områdets særegenhet. Seterlandskapene, fangstgroppsystemene, Cirkumferensen, Fiskevollen innlandsfiskevær, høyfjellsplataet, de unike myrområdene (Neksjømyrene, Lille-Sølensjøområdet), er alle elementer som gir mulighet for ny ”branding” knyttet til lokal utmarksnæring. Et samlet Rendalen har pekt på Rendal Østfjell som kommunenes indrefilét. En park av veivende stål-armar vil med få slag ødelegge kommunens visjoner og områdets muligheter. **Vi gir her vår fulle støtte til Rendalen kommunes høringsuttalelse som i kvalitet og omfang gir et tilnærmet autentisk bilde av den faktiske situasjonen.**

Natur

Vi trenger uberørt natur for å kunne selge våre nye produkter. Jf. «fremtidens bruk», to avsnitt ovenfor. Dette er *Skandinavias høyslette*, og en vindkraftpark med tilhørende infrastruktur, vil ødelegge innsynet og opplevelsen så langt øyet ser. Området lar seg ikke reversere på tilsvarende måte som skogbevokste arealer.

Konklusjon

Når landbasert vindkraft nå er hetere enn noen gang, handler ikke det om behov for mer fornybar energi innenfor landets grenser. Statkraft, som har trukket seg helt ut av norsk landbasert vindkraftsatsing, er tydelige på at det i lang tid vil være mer enn nok kraft til å fulllektrifisere landet. Dette støttes av Statnett. Så hvorfor bygges det da ut mer vindkraft? Svaret er enkelt. Dette handler ikke om klima. Det dreier seg om økonomi. Mulighetene for eksport. Kraftselskapenes higen etter å tjene penger, og utenlandske interesser sin mulighet til å kjøpe klimaavlat i form av grønn norsk vindkraft.

Storlegda Seterlag vil ikke være en del av dette. Vi er ikke bakstreverske og bakoverlente. Vi er ikke mot ren energi og heller ikke vindkraft. Vi er ikke mot at det skapes verdier ut av naturressurser. Det vi derimot mener er at det å satse på landbasert vindkraft ikke er fremtidsrettet. Fremtiden inneholder muligheten til å ivareta den kunnskapen som fremdeles finnes i å bruke utmarka og naturen på dennes premisser til å skape verdier. Ikke kortsiktig verdiskapning i form av overforbruk og slitasje, men gjennom videreutvikling og overføring av kunnskap og erfaring. Den dagen ingen lenger har noen nytte, glede eller utfordring knyttet til det å bruke, og ikke forbruke naturen, den dagen har heller ingen noen interesse av å ta

vare på den. Den dagen finnes det ikke lenger noe landbruk i et utvidet begrep. Den dagen er Storlegdas eksistensgrunnlag borte.

En viser også til *felles høringsuttalelser* fra alle grunneierlagene i området som tilhører Rendalen kommune samt Sølendalen viltstellområde.

Storegda seterlag vil på det sterkeste anbefale at område 56 Nordre Hedmark tas ut av Nasjonal ramme for vindkraft.

Øvre Rendal, 28. September 2019

Med hilsen

Mads Undseth
Styreleder Storlegda Seterlag